

AB

1

Lietuvos spaudos sąjunga

Kompten, 1946, I, 19 Šeštadienis, Nr. 16/203/

1Š VIŠO PASAULIO

- Svarbiausias punktas vakarykščio JTO pilnatinio posėdyje buvo Tar.Rusijos delegacijos nario ambasadoriaus Gromyko kalba. Jo pasirodymą prie kalbėtojų stalo suvažiavimas sutiko dideliu pritarimu. Savo kalboje jis pabrėžė, kad visos tautos, tiek didelės, tiek mažos, norinčios pastovios taikos. Dėl to reikalingas visų taikus bendradarbiavimas. Neprihalo būti mažųjų tautų nepasitikėjimo ir nusikreipimo prieš didžiąsias. PST turi dirbti visų tautų taikiam sugyvenimui. Jungtinės tautos turi dirbti geresnėj dvasioj ir naujais metodais. Pakartojimas Tautų Sąjungos klaidų neuotų nieko gero. Tar.Rusijos delegacija padarys viską, kad šis JTO suvažiavimas pavyktų.

Jugoslavijos atstovas savo kalboje iškėlė reikalą kaip galima greitiau sutvarkyti Jugoslavijos sienų klausimą. Nesutvarkytos sienos esanti grėsmė taikai. Kanados atstovas iškėlė atomo energijos tvarkymo klausimo svarbumą, nes tas reikalas labai rūpi Kanadai. Kalbėjęs Graikijos atstovas iškėlė Unros nuopelnus sunkiojo krašto padėtyje. Be to, atkreipė dėmesį taip pat į sienų nustatymo reikalą. Per 30 paskutiniųjų metų Graikija buvo tris kartus užpulta. JTO turi ateityje imtis priemonių, kad užpuolimai nepasikartotų. Ateityje reikia turėti pagalbą ir gerą valią.

Vakariniam posėdyje pirmasis kalbėjo Gudijos atstovas. Jis pareiškė, jog esą dar daug karo nusikaltėlių, kurių pavardės nepaskelbtos. Daugelis jų slėpiasi Franco Ispanijoje. Be to, dar kalbėjo Egipto ir San Domingo atstovai.

Turkų užs.reik.min.Hasan Saka pareiškė, kad turkų-rusų klausimas JTO suvažiavime nebūsiąs keliamas. Persų atstovas vakar tarėsi su suvažiavimo generaliniu sekretoriumi dėl persų klausimo svarstymo pavidimo. Delegacija norinti, kad persų klausimas būtų svarstomas suvažiavimo pilnatinio posėdyje. Delegacija yra kontakte su savo vyriausybe ir šiandien galutinai pasiškės kam bus pasvestas persų klausimas svarstyti.

Šios dienos pilnatinio posėdyje numatoma baigti debatus dėl Parang. Komisijos darbų. Svarbiausioju šios dienos posėdžio punktu būsianti Prancūzijos užs.reik.min.Bidault kalba. Jis kalbėsias paskutinis.

Tar.Rusijos delegacijos pirmininkas Višinskis šiandien atvyksias į Londoną.

...Taryba šiandien susirenka antrojo posėdžio.

Pasekdama D.Britanijos pavyzdžiu Australija ir Belgija dalį savo mandatinių sričių perleidiš Patikėtinių Tarybai. Australija be kitų perleidiš ir Naująją Gvineją.

- Vakare Londone pradėjo darbą penkių didžiųjų užs.reik.ministerių atstovai, kuris, nutrūkus Londono konferencijai, taip pat buvo sustojęs. Nauji pasitarimai pradėdami Maskvos susitarimo dvasioje. Pirmiausia bus svarstomas taikos sutarties projektas Italijai. Vėliau Rumunijai, Bulgarijai, Vengrijai. Taikos sutartis Suomijai būsianti parangta D.Britanijos užs.reik.ministerijos ir Tar.Rusijos užs.reik.komisariato.

- JAV užs.reik.ministerija kreipėsi į aštuonias valstybes, tarp jų į Jugoslaviją, Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją ir Tar.Rusiją, prašydama palengvinti amerikiečių radio ir spaudos korespondentų darbą. Minimos valstybės yra remiamos Unros.

- Bulgarijos mokyklose uždraustas tikybos mokymas. Privačiai są būsią galima ir toliau mokytį vaikus tikybos.
- Bavarijos min.taryba priėmė nutarimą reguliuojantį valstybės ir bažnyčios santykius. Bažnyčiai suteikiama pilna veikimo laisvė. Mokyklose tikyba mokoma, tačiau nepriverstinai.
- Bavarijoje vyksta intensyvi priešrinkiminė agitacija. Vakare per Müncheno radiją komunistai supažindino su savo programa ir pasiryžimais. Šiandien komunistai rengia taip pat mitingą. Stiprią priešrinkiminę agitaciją veda ir krikščionių socialinė unija.
- Jau kelios dienos anglų konservatorių speuda veda kampaniją prieš darbiečių vyriausybę.
- JAV užs.reik.ministerija pasiuntė notą Prancūzijai dėl taikos konferencijos rengimo. Notoje pareiškama, jog konferencijoje visų šalių argumentai būsią galima laisvai pareiškiti. Ten pat pažymima, kad užs.reik.ministerių taryba toliau būsianti šaukiama taip, kaip Potsdamo konferencijoje buvo numatyta.
- Vengrijos min.pirm.Tildy per radiją pareiškė, kad visose Vengrijos partijos pasisakė, jog ateityje Vengrija turinti būti respublika. Ateinančią savaitę susirinksias vengrų parlamentas, kuris tuo reikalu priimsias atitinkamą nutarimą. Panaikinant monarchiją, nutraukiama šimtmečių tradicija. Habsburgai yra vokiečių kilmės ir jie prisidėję prie Vengrijos itrukimo į karą.
- Olandija organizuoja kariuomenę, kuri reikalinga jos kolonijoms. Tik dalis jos būsianti laikoma krašte.
- Prie Atėnų vakare įvyko susirėmimų tarp dešiniųjų /vyriausybės šalininkų/ ir kairiųjų. Yra užmuštų ir sužeistų.
- Vakare dienos New Yorko spaudoje, taip pat Londono, bet ypač per Vilniaus radiją daug kalbama apie streikus, kurie vyksta JAV, prancūzų kolonijose Haagoje ir kitur. Po prez.Trumano intervencijos metalurgininkai, kuriems pakeltas atlyginimas 18,5 cento į valandą, šiandien stoja į darbą. Mėsininkai, elektrotechnikai ir automobilių pramonės darbininkai tebestreikuoja.

VIETOS ŽINIOS

- Komiteto narys švietimo reikalams kun.Paulauskas išvyko į Augsburgą ir kitas lietuvių kolonijas pasiteirauti apie anketų-užpildymo reikalą. Kol kas mūsų kolonijoje jokių naujų anketų nėra gauta. Komitetas dabar studijuoja anketas, kurios buvo pildomos kai-kuriuose kitose kolonijose.
- Šiandien literatūrinė popietė neįvyks. Rytoj aktualių minčių paskaitą skaitys Dr.Meškauskas centr.bendr.salėje 15 val.
- Rytoj II bloko 84 kamb. 8 val. įvyks koplyčios pašventinimas ir pirmosios pamaldos. Pamaldas laikys prof.kan.Meškauskas. Suma kaip visais šventadieniais, įvyks šv.Antano bažnyčioje 11,30 val.
- Komiteto nario ūkio reikalams apskaičiavimu, dabartinis mūsų maisto devynys vidutiniškai siekia 2500 kalorijų.
- Mūsų kolonijos paštas aptarnaus ir latvių bei estų kolonijas. Pašte dirba šie asmenys: Stp.Karvelis, E.Vilkinienė, H.Macijskauskas ir K.Pakulis.
- "Aidų" redakcija paskelbė literatūrinį konkursą novelei parašyti. Kūriniai siųsti iki kovo 1 d. Pirmajai premijai paskirta 1000 RM.
- Šiandien pas mus lankėsi "Aidų" redaktorius Dr.Bieliauskas. Pasitarta reagavimo į šmeižtus bei kaltinimus ir tremtinių spaudos reikalais.
- VLIK'ui aukėjo Nekrošių šeima 1000 RM, Mallolis 500 RM, I bloko gyventojai 2120 RM, tarp kurių Mieželianė 200, Pepečkys 150, Kavaliauskas 100, Pyš regins 100 RM. Centr.bendr.gyventojai suau.kojo 1645 RM.
- A.a.prof.Lilsono paminklo statybai surinkta 1293 RM.
- Šiandien mūsų krepšininkai išvyksta antrosioms Bavarijos krepšinio pirmenybių rungtynėms į Muncheną. I-ji komanda susitiks su "Tubu", II-ji su "Jahn". Augsburgė I-ji kom. žais su amerikiečių kariais.